

КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОЂА
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: МАЈ 2025.ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 5:
ПОСЛОВНО ПРАВО И ПОРЕЗИ

I – ТЕСТ ПИТАЊА

1. **Сходно одредбама Закона о облигационим односима продавац одговара за материјалне недостатке ствари које је она имала у часу прелаза ризика на купца, без обзира на то да ли му је то било познато. Сходно наведеном, сматра се да постоји материјални недостатак ако:**
 - a) право трећег искључује, умањује или ограничава купчево право
 - b) ако ствар нема потребна својства за нарочиту употребу за коју је купац набавља, а која је била позната продавцу или му је морала бити позната
 - c) ако ствар нема својства и одлике које су изричито или прећутно уговорене, односно прописане
 - d) кад је продавац предао ствар која није саобразна узорку или моделу, осим ако су узорак или модел показали само ради обавјештења

2. **Према Закону о порезу на додату вриједност БиХ, следеће се ослобађа од плаћања ПДВ-а:**
 - a) услуге осигурања и реосигурања, укључујући и пратеће услуге посредника и агената (заступника) у осигурању
 - b) одобравање и управљање кредитима, гаранцијама или другим облицима кредитног осигурања од стране кредитора
 - c) добра у транзиту кроз царинско подручје Босне и Херцеговине
 - d) ништа од наведеног

3. **Надзор над обављањем послова платног промета овлашћених организација којима се уређују њихово пословање и надлежност, у складу са одредбама Закона о унутрашњем платном промету, врши:**
 - a) Министарство финансија
 - b) Пореска управа
 - c) Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге/Финансијско-информатичка агенција
 - d) Агенција за банкарство и други контролни органи

4. Законом о порезу на доходак уређено је да се порез на доходак не плаћа на:

- a) стипендије ученика и студената на редовном школовању а највише до износа од 75% просјечне нето плате у Републици Српској односно Федерацији Босне и Херцеговине, према посљедњем објављеном податку надлежног органа за статистику
- b) отпремнину приликом престанка радног односа исплаћену у складу са прописом којим се уређују радни односи
- c) коришћење службеног возила у приватне сврхе
- d) једнократну помоћ за санацију штете настале као посљедица елементарних непогода коју послодавац исплаћује запосленом до висине утврђене посебним прописима

5. Према Правилнику о примјени Закона о порезу на додату вриједност БиХ, при вођењу књиговодства обвезник треба да се придржава сљедећих рачуноводствених начела:

- a) субјективност
- b) релевантност
- c) поузданост
- d) форма прије суштине

6. Стално мјесто пословања нерезидента је мјесто у једном од ентитета у Босни и Херцеговини гдје нерезидент обавља дјелатност у цијелости или дјелимично, а подразумијева нарочито:

- a) мјесто руковођења, филијалу, канцеларију, творницу, продавницу, радионицу, рудник, извор нафте или гаса, каменолом или неко друго мјесто експлоатације природних ресурса
- b) мјесто извођења грађевинских, инсталатерских или монтажерских радова, као и мјесто инсталације или структуре које се користе у истраживању или експлоатацији природних ресурса или дјелатност надзора у вези са наведеним активностима
- c) мјесто обављања активности ради извршења било какве дјелатности припремне или помоћне природе за правно лице
- d) мјесто обављања активности за било коју комбинацију дјелатности, с тим да је цјелокупна дјелатност која се врши на том мјесту пословања по својој природи припремна или помоћна

- 7. Послове који се односе на спречавање, анализирање, истраживање и откривање и борбу против прања новца, повезаних предикатних кривичних дјела и финансирања терористичких активности, промовисање сарадње између надлежних органа БиХ, ФБиХ, Републике Српске и БДБиХ у области спречавања прања новца, повезаних предикатних кривичних дјела, финансирања терористичких активности и финансирања ширења оружја за масовно уништење, као и на промовисање сарадње и размјене информација с надлежним органима других држава и међународних организација задужених за спречавање прања новца, повезаних предикатних кривичних дјела и финансирања терористичких активности, у складу с одредбама Закона о Државној агенцији за истраге и заштиту, обавља:**
- a) Финансијско-обавјештајно одјељење
 - b) Оружане снаге Босне и Херцеговине
 - c) Министарство одбране Босне и Херцеговине
 - d) Министарство правде Босне и Херцеговине
- 8. Царинска декларација подноси се на један од следећих начина:**
- a) у писаној форми
 - b) електронском размјеном података, ако то допуштају техничке могућности и ако употребу електронских средстава одобри царински орган
 - c) усмено или другом радњом којом ималац робе захтијева стављање робе у царински поступак, ако је таква могућност предвиђена provedбеним прописом
 - d) ништа од наведеног
- 9. Под комерцијалним кредитима, у смислу Закона о девизном пословању, сматрају се:**
- a) сви облици финансирања који у основи имају комерцијалне послове (трговина робом или пружање услуга) у којима резидент није уговорна страна у послу
 - b) послови између резидента и нерезидента којима резидент узима од нерезидента или даје нерезиденту зајам, у складу са одредбама овог закона и закона којима се уређују облигациони односи
 - c) банкарске гаранције, које банке дају у корист нерезидента по кредитним пословима са иностранством и кредитним пословима између два нерезидента у иностранству
 - d) одгођена плаћања односно плаћања унапријед робе и услуга као и финансирање од банке одгођеног плаћања и плаћања унапријед
- 10. Уговори које је закључила страна ограничено пословно способна, или кад је при његовом закључењу било мана у погледу воље страна, као и кад је то Законом о облигационим односима или посебним прописом одређено називају се:**
- a) ништави уговори
 - b) рушљиви уговори
 - c) зеленашки уговори
 - d) двострани уговори

11. Код акционарских друштава, одлуку о избору спољног ревизора доноси:

- a) Надзорни одбор
- b) Одбор за ревизију
- c) Скупштина
- d) Управа

12. Према законима о порезу на добит у БиХ, порески признатим расходима сматрају се:

- a) донације, поклони и прилози политичким странкама и организацијама
- b) исправка вриједности појединачних потраживања од особа којима се истовремено дугује
- c) новчане казне које изриче надлежни орган
- d) расходи настали на име евидентирања залиха у износима исказаним примјеном методе просјечне набавне цијене

13. Према законима о порезу на добит у БиХ, порески губици по основу пореза на добит могу се преносити и надокнадити умањењем пореске основице, најдуже у периоду од:

- a) годину дана
- b) три године
- c) пет година
- d) десет година

14. Према прописима о опорезивању дохотка, при утврђивању опорезивог дохотка приходи и расходи утврђују се према начелу благајне. Изузетно, начело благајне не односи се на:

- a) издатке за набавку сировина и материјала
- b) издатке за набавку дуготрајне имовине
- c) издатке за плате (зараде) запослених
- d) издатке за обавезне доприносе власника самосталне дјелатности

15. Порески обвезник ПДВ-а је испоручио робу другом пореском обвезнику по цијени од 10.000 КМ. Цијена услуга превоза од продавца до купца износе 1.000 КМ и укључена је у цијену робе. На рачуну за испоручену робу и услуге превоза, као посебна ставка су исказане и затезне камате за неблаговремено плаћање испорука из ранијих периода у износу од 1.000 КМ. Порески обвезник треба на предметном пореском рачуну исказати ПДВ у укупном износу од:

- a) 170 КМ
- b) 1.700 КМ
- c) 1.870 КМ
- d) 2.040 КМ

16. Према Закону о ПДВ-у у БиХ, следеће се опорезује ПДВ-ом по стопи од 17%:

- a) телекомуникацијске услуге
- b) услуге издавања под закуп и подзакуп пословних објеката
- c) услуге радио и телевизијских сервиса које су комерцијалног карактера
- d) услуге високог образовања, у складу са прописима којима је регулисана та област

17. У вези обавезних елемената пореског рачуна у систему ПДВ-а тачне су сљедеће тврдње:

- a) Назив, адреса и идентификацијски број за индиректне порезе обвезника који је испоручио добра и/или услуге, као и купца добара и/или услуга је обавезни елемент пореског рачуна.
- b) Датум испоруке добара и/или услуга није обавезни елемент пореског рачуна.
- c) Датум валуте или доспијећа на плаћање рачуна је обавезни елемент пореског рачуна.
- d) Потпис и печат обвезника који је испоручио добра и/или услуге нису обавезни елементи пореског рачуна.

18. Према Закону о ПДВ-у у БиХ, пружање савјетничких услуга нерезидентима (примаоцима услуга који немају своје сједиште или пребивалиште у БиХ) опорезује се према мјесту:

- a) даваоца услуга
- b) примаоца услуга
- c) гдје је услуга стварно извршена
- d) ништа од претходно наведеног

19. Под манама воље које могу довести до поништења уговора, у смислу одредби Закона о облигационим односима, подразумијева се:

- a) правописна грешка у садржају уговора
- b) превара
- c) пријетња
- d) заблуда која се не сматра битном

20. Ако је потраживање друштва Алфа према друштву Бета доспјело на плаћање 15. јануара и потраживање друштва Бета према друштву Алфа доспјело на плаћање 20. априла, а компензација је изјављена од стране друштва Алфа према друштву Бета дана 30. јуна, према Закону о облигационим односима у БиХ, сматра се да је компензација настала (наступила):

- a) 15. јануара
- b) 20. априла
- c) 30. јуна
- d) компензација није настала док друга страна (Бета) није дала сагласност на исту

II – ЗАДАЦИ И ЕСЕЈИ

Есеј број 1

Појасните основне карактеристике скупштине акционарског друштва у смислу Закона о привредним друштвима (појам, врсте скупштине, поступак сазивања, обавјештавања и рада, информисање акционара и дјелокруг рада, поступак рада и одлучивања).

ОДГОВОР:

Есеј број 2.

Опишите поступак састављања и подношења годишњих финансијских извјештаја у БиХ (основа за састављање; потписивање; одговорности; надлежности и рокови у погледу састављања, подношења и коначног усвајања финансијских извјештаја).

ОДГОВОР:

Задатак број 1

Привредно друштво, које је ПДВ обвезник, набавило је 12 истих путничких аутомобила за обављање дјелатности такси превоза. Аутомобили су, заједно са ПДВ-ом, имали набавну вриједност по 55.058 КМ. Послије 4 године и 6 мјесеци управа је одлучила да због нерентабилности више не обавља дјелатност такси превоза. Од купљених 12 аутомобила 4 су остављена за сопствене потребе руководства, док су 8 продата по тржишној цијени за укупан износ од 206.469 КМ. Који износ улазног пореза се треба исправити за путничке аутомобиле који су остављени за потребе друштва и који износ излазног пореза ће се исказати у фактурама за продате аутомобиле?

РЈЕШЕЊЕ:

Задатак број 2

Друштво «А» д.о.о. у билансу успјеха (рачуна добити и губитка) за период од 1.1. до 31.12. 2024. године исказало је приходе у износу 1.100.000 КМ и расходе у износу 1.020.000 КМ.

Међу расходима исказаним у рачуноводственим евиденцијама и у билансу успјеха исказани су и сљедећи расходи чији порески третман за потребе пореског билансирања треба провјерити, те по потреби ускладити пореску основицу у пореском билансу:

- затезне камате за закашњење плаћања јавних прихода	2.000 КМ
- новчане казне за привредне преступе	2.500 КМ
- расходи који се не могу повезати са оствареном добити	7.700 КМ
- умањење вриједности сталних средстава са њиховом надокнадивом вриједности	15.000 КМ
- трошкови репрезентације (у пословне сврхе)	10.000 КМ
- расходи по основу донација	40.000 КМ
- резервисања за трошкове судских спорова	50.000 КМ
- вриједносно усклађење потраживања од купаца (које је утужено)	28.000 КМ
- расходи на име затезних камата по основи дужничко-вјеровничких односа између повезаних особа	15.000 КМ

Друштво «А» има удио од 20% у друштву «Х» чије сједиште је на подручју БиХ и то улагање води по методи трошка. Друштво «Х» је за дивиденде свим акционарима распоредило износ од 60.000 КМ. У априлу 2024. године друштво «Х» је уплатило друштву «А» припадајући износ дивиденде (који одговара постотку удјела у капиталу од укупног износа распоређеног за дивиденде).

Током 2024. године, друштво «А» је наплатило потраживање од купца «К» у износу од 10.000 КМ, које је у 2023. години било отписано (а да није утужено) и третирано је као порески непризнати расход.

Стање на конту *Потраживања за плаћене аконтације пореза на добит* на дан 31.12.2024. године износи 12.000 КМ.

- а) **Саставите (поједностављену) порески биланс и утврдите колико износи обрачунати порез на добит за друштво «А» за 2024. годину. (10 бодова)**
- б) **Утврдите износ пореза на добит који друштво «А» треба уплатити приликом подношења пријаве пореза на добит за 2024. годину. (5 бодова)**

РЈЕШЕЊЕ:

